

Valetaiteilija

Kauneus on katsojan silmässä. Väärin! Jo liian kauan valetaiteilijat ja suoranaishuijarit ovat melastaneet keskuudessamme. Sellainen kekkeruusipeli ja mututuntumointi loppuu nyt, jos Aalto-yliopiston suunnitelma taiteen arviointikriteerien luomisesta toteutuu. Tarkoitus on kehittää mittaristo, jonka avulla voi sanoa, mikä on tosi- ja mikä valetaidetta.

Aalto-yliopistosta argumentoidaan, että arviointisysteemiä on toivottu kauan. Totta onkin, että kun jokin merkittävä taideteos, esimerkiksi Presidentti Niinistön muotokuva julkistetaan, syntyy sähköinternetissä kuhinaa. Viisaat kansalaiset arvioivat teosta, mutta myös epäilevät, olisiko sittenkin kyseessä valetaide. Yritetäänkö kansaa huijata? Olisiko Perstan viisivuotias lemmikkikani voinut sutaista tuollaisen halutessaan? Pidetäänkö kansaa tyhmänä? Tähän mennessä kansa ei ole antanut muuta mahdollisuutta. Mutta nyt kaikki on muuttumassa.

Samankaltaisia kunniakkaita yrityksiä taiteen arvioimiseksi on tehty antiikin ajoista saakka. Mieleenpainuvimmat yritykset tehtiin Neuvostoliitossa ja natsi-Saksassa. Rappiotaiteen tunnistamiseen käytettiin runsaasti aikaa ja

hienoimpia tieteellisiä metodeja. Meillä perussuomalaiset ovat julkaisseet näkemyksensä rappiotaiteen nurjasta vaikutuksesta yhteiskunnalle. Sopivina taiteilijoina esille nostettiin mm. Galen-Kallela, Järnefelt ja Sibelius. Tositaidetta Suomessa tuottavat siis pääasiassa kuolleet, ruotsinkieliset miehet.

Aalto-yliopiston arviointipatteristo on jo löytänyt selvityskeinoja, onko kyseessä tosi- vai valetaide: Alkuidea ja toteutuksen onnistuminen, kytkökset yhteiskuntaan, yleinen vaikuttavuus sekä herätetty huomio. Kansainväliset palkinnotkin osoittautunevat erinomaisiksi mittareiksi, kun suomalaista valetaidetta metsästetään. Jos edellä mainitut arviointikriteerit otetaan käyttöön, seuraa siitä vääristymiä taiteilijan työskentelyyn. Jo nyt taiteilijoita kannustetaan myyntihenkisyyteen, twitteröintiin ja itsebrändäykseen ja julkisuustyöskentelyyn. Taiteilija alentaa itsensä helppoheikin ja kaupparatsun asemaan. Kärjistäen: Viidakon Tähtösissä vilahtava taidemaa-laus on ajatusmallin mukaan tositaidetta päinvastoin kuin summagalleriassa homehtuva valetaiteilijan töherryys.

Katja Kettu